

Список використаних джерел

1. Бородіна О., Прокопа І. Сільський розвиток в Україні: проблеми становлення. *Економіка України*. 2009. №5. С.59-67.
2. Чубань В., Лега В., Шор О. Державний вплив на біржовий ринок сільськогосподарської продукції в умовах сучасної фінансово-економічної кризи. *Економіка, фінанси, право*. 2009. №9. С.22-26.

Кальченко Сергій

д.е.н., доцент кафедри економіки
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь
Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В СИСТЕМІ СЕЛЯНСЬКИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ

За сучасних умов функціонування вітчизняної аграрної галузі селянські домогосподарства виконують цілу низку соціально-економічних функцій, не тільки значною мірою формуючи сегменти національного ринку продовольства, а й стримуючи процеси депопуляції в системі сільських територій. Зокрема частка даної групи аграріїв в загальній структурі виробництва сільськогосподарської продукції становить по зернових та зернобобових культурах – 22 %, по соняшнику – 15 %, по овочах – 85 %, по плодово-ягідних культурах – 82 %, по м'ясу та молоку – відповідно 36 та 74 %.

Водночас слід відмітити, що відповідні показники характеризують лише відсутність належного рівня підприємницької активності суб'єктів крупно товарного аграрного виробництва в зазначених галузевих напрямках, оскільки селянські домогосподарства неспроможні повноцінно конкурувати із фермерами та іншими сільськогосподарськими підприємствами внаслідок низького техніко-технологічного забезпечення ведення економічної діяльності, а також враховуючи якісно інші критерії оцінки результативності діяльності та загальні принципи функціонування самої виробничо-господарської одиниці.

Приймаючи до уваги перспективи подальшої глобалізації вітчизняної економіки, в т.ч. аграрного сектору, а також можливі наслідки лібералізації земельних відносин, чого вимагають від України представники макроекономічних інститутів, нами прогнозується прискорення процесу диверсифікації виробничо-господарської діяльності суб'єктів дрібнотоварного сектору, розвиток нових форм само зайнятості сільського населення, однією з яких є туристична діяльність. Слід при цьому відмітити, що певна частка вітчизняних селянських домогосподарств вже активно зайнята в даному галузевому напрямку, проте обрана ними спеціалізація здебільшого обумовлена природним розташуванням, а не є результатом попереднього аналізу власних можливостей та стану ринкової кон'юнктури.

Водночас сама форма селянського домогосподарства, його соціально-економічна природа, сімейний характер виробничо-господарської діяльності ідеально відповідають тим критеріям, що пред'являються для організації зеленого туризму, етнотуризму та інших різновидів туризму, які поки що не знайшли широкого застосування серед представників вітчизняного селянства. Аналізуючи причини, що стримують підприємницьку активність даної групи аграріїв у зазначеному галузевому напрямку, слід, на нашу думку, виділити наступні основні причини.

1. Відсутність системної державної політики сприяння розвитку туристичної галузі на регіональному рівні. Незважаючи на декларовані наміри щодо сприяння процесу трансформації підприємницької частки селянських домогосподарств у фермерські за рахунок програми розвитку сімейних ферм, фактично переважна більшість реальних державних організаційно-адміністративних заходів передбачає лише обмеження економічної діяльності селян, що не виявили бажання отримувати юридичний статус підприємницької структури та сплачувати податки. Регіональні програми розвитку малого аграрного виробництва здебільшого стосуються виключно звичайних фермерських господарств, які на даному етапі ефективно функціонують, використовуючи залучені земельні паї, що знаходяться у власності членів особистих селянських господарств.

2. Відсутність належного рівня професійного та організаційно-інформаційного забезпечення функціонування різних форм та напрямків туристичної діяльності на базі селянських домогосподарств. Організація туристичного бізнесу представниками даного сегменту аграрного виробництва передбачає наявність відповідної професійної кваліфікації, певних знань та навичок, особливо, враховуючи їхній сімейно-трудоий характер функціонування.

3. Незадовільний стан інфраструктурного забезпечення сільських територій, що стримує туристичну активність. Сучасний рівень фінансування об'єктів соціально-культурної спадщини, а також системи транспортного зв'язку на рівні регіонів призвів до зниження ступеня зацікавленості, перш за все, іноземних туристів до відповідних подорожей.

Приймаючи до уваги зазначені обставини, основними шляхами розвитку туристичної галузі на базі селянських домогосподарств, на нашу думку, є наступні. Створення системи кадрового забезпечення для розвитку туристичної галузі на базі селянських домогосподарств за рахунок посилення співпраці суб'єктів малого аграрного виробництва та регіональних вишів. Створення регіональних програм сприяння розвитку туризму в системі селянських домогосподарств як засобу інтеграції даної групи аграріїв в процеси розбудови сільських територій на взаємовигідних умовах.

Список використаних джерел

1. Про сільський зелений туризм: Закон України (проект). URL: http://icp.org.ua/ukr/zakon/akts/2005/08/18/zakon_ukraini_pro_si_206.html

2. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-p>.

3. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 № 973-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.

4. Програма 500 тисяч сімейних ферм. URL: http://www.farmer.co.ua/news/?&action=view&f_no=1251.

Кравець Олег

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Таврійський державний агротехнологічний університет,
м. Мелітополь
Україна

ОБГРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПРИ ВПРОВАДЖЕНІ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Впровадження у виробництво інноваційної технологічної розробки не можливе без чіткого обґрунтування економічної ефективності додаткових капіталовкладень. Ми пропонуємо впровадити модернізоване обладнання для викопувального плуга ВПН-2М, що використовується у процесі викопування саджанців плодових культур, для їх подальшої реалізації. Наведемо розроблену методику розрахунку показників економічної ефективності впровадження інноваційної розробки у виробничий процес.

1. Визначення галузевої собівартості нового знаряддя :

$$C_2 = \lambda \cdot \frac{100 \cdot M_o}{g \cdot k_y} + d, \text{ де} \quad (1)$$

C_2 – галузева собівартість, грн.;

M_o – загальна вартість сировини і матеріалів, що входять до складу викопувального плуга;

λ – коефіцієнт конструкторської складності нової машини в порівнянні з аналогічними за технологією серійних машин;

g – питома вага витрат на матеріали в собівартості машини без покупних виробів даної групи;

k_y – коефіцієнт зміни питомої ваги матеріалів залежно від масштабів виробництва ($k_y = 0,66$);

d – вартість покупних вузлів і деталей в оптових цінах з додаванням витрат на транспортно-заготовчі витрати ($d = 3000$ грн).

Визначення загальної вартості сировини і матеріалів

$$M_o = C \cdot (1 + O + T) \cdot Ц, \text{ де} \quad (2)$$

C – чиста маса викопувального плуга без покупних виробів ($C = 0,4$ т);

O – відсоток відходів металу при обробці ($O = 10$ %);

T – відсоток транспортно-заготовчих витрат ($T = 7$ %);

$Ц$ – вартість однієї тони прокату металу ($Ц = 7000$ грн).